

Sygn.akt III AUa 830/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka (spr.)

Sędziowie: SA Sławomir Bagiński

SA Teresa Suchcicka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 marca 2018 r. w B.

sprawy z odwołania T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o wartość kapitału początkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 października 2017 r. sygn. akt III U 747/16

oddala apelację.

SSA Teresa Suchcicka SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Sławomir Bagiński

Sygn. akt: III AUa 830/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 września 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. ustalił wartość kapitału początkowego T. M..

Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu odwołania T. M., wyrokiem z 19 października 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przeliczył wartość kapitału początkowego T. M., ustalając, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosiła: w 1975 r. – 34.187 zł, 1981 r. – 79.390 zł, 1982 r. – 109.000 zł, 1983 r. – 120.390 zł, 1984 r. – 126.900 zł, 1989 r. – 4.271.222 zł, 1990 r. - 19.383.005 zł, 1992 r. – 83.081.241 zł i od 01.01.1993 r. do 31.05.1993r. – 22.882.400zł; w pozostałym zakresie oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z 8 czerwca 2009 r. ZUS ustalił wartość kapitału początkowego T. M.. Do ustalenia obliczenia podstawy wymiaru kapitału ZUS przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 01.01.1989 r. do 31.12.1998 r. Ustalony z tego okresu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 127,29%.

W wyniku złożenia nowych dokumentów przy wniosku o emeryturę ZUS dokonał ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego. Podstawa nie uległa zmianie, ale wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 130,46 %.

15 lipca 2016 r. T. M. złożył wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. ZUS po ponownej analizie złożonych dokumentów dostrzegł rozbieżności w wysokości wynagrodzenia T. M. dotyczące zatrudnienia w (...). W wyniku informacji, które pozyskał, ZUS skorygował swe wcześniejsze obliczenia i ustalił, że najkorzystniejsza dla T. M. jest podstawa obliczona z okresu od 01.01.1985 r. do 31.12.1994 r., a wskaźnik z tych lat obliczył na 136,76 %. Według tego wskaźnika ZUS w zaskarżonej decyzji dokonał przeliczenia wartości kapitału początkowego.

Sąd Okręgowy wskazał, że spór w sprawie sprowadził się do kwestii wysokości wynagrodzenia, które T. M. uzyskiwał w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w W.. Odwołujący był tam zatrudniony od 01.10.1970 r. do 31.05.1993 r. na stanowisku kierownika robót w pełnym wymiarze czasu pracy. Celem ustalenia wysokości przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za poszczególne lata, Sąd pozyskał akta osobowe, karty wynagrodzeń za lata 1973-1975 i 1985-1993 oraz dopuścił dowód z opinii biegłej ds. rachunkowości

Sąd wskazał, że biegła sporządziła opinię w oparciu o zachowane dokumenty. Za lata, za które nie zachowały się karty wynagrodzeń, ustaliła wysokość zarobków odwołującego na podstawie informacji zawartych w jego aktach osobowych. Odniosła się też do zastrzeżeń do opinii złożonych przez organ rentowy. Za lata 1970-1974 biegła wyliczyła podstawę w takiej samej wysokości, jak organ rentowy. W zakresie wynagrodzenia za rok 1975 w opinii uzupełniającej biegła skorygowała swoje wcześniejsze wyliczenia i uwzględniła częściowo stanowisko organu rentowego w kwestii wysokości podstawy wymiaru składki za ten rok. ZUS optował za przyjęciem kwoty 30.090 zł, która wynikała z Rp-7. Biegła początkowo przyjęła kwotę 40.187 zł, lecz ostatecznie uznała, że do podstawy nie powinna być wliczona tzw. rozłąka w kwocie 6.000 zł, co wynikało z § 3 ust. 1 pkt a rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 r. w sprawie obliczania podstawy wymiaru emerytury lub renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenia społeczne. Podstawa wymiaru składek za ten rok wyniosła 34.187 zł. Biegła uznała, że do podstawy należy doliczyć wypłacony zasiłek chorobowy w kwocie 4.097 zł. Wskazała, że na karcie zasiłkowej widnieje adnotacja, że za okres 24.05.1975 r. do 06.07.1975 r. odwołujący miał wykazane okresy zasiłkowe „płatne przez ZUS”. Biegła obliczyła w opinii uzupełniającej wysokość zasiłku za sporny okres w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy. Sąd uznał, że za rok 1975 podstawa wymiaru składek wyniosła 34.187 zł, zgodnie z wyliczeniami biegłej zawartych w opinii uzupełniającej. Jeśli chodzi o rok 1976, to w oparciu o zachowane dokumenty, biegła wyliczyła w opinii głównej podstawę wymiaru składek na kwotę 36.845 zł. Sąd zgodził się z argumentacją organu rentowego, że wobec braku karty wynagrodzeń za ten rok nie było możliwości dokonania porównania i uznał, że kwota wpisana w Rp-7 w wysokości 37.200 zł była prawidłowa. ZUS zgodził się z wyliczeniami biegłej dotyczącymi lat 1981 i 1982. Sąd także uznał te wyliczenia za rzetelne. Za lata 1983-1984 biegła sporządziła opinię wariantowo. Był to okres, gdy odwołujący przebywał na budowie eksportowej w (...) od 14.03.1983 r. do 31.07.1984 r. W I wariancie biegła przyjęła za okres pracy w (...) wynagrodzenie zastępcze na poziomie wynagrodzenia według angaży odwołującego przed wyjazdem za granicę. Uznała bowiem, że wynagrodzenie to odzwierciedlało wynagrodzenie pracownika zatrudnionego na danym stanowisku z tym samym stażem. Gdyby odwołujący nie wyjeżdżał za granicę i pozostał na tym stanowisku, to nie zarabiałby mniej niż przed wyjazdem. W II wariancie biegła przyjęła wynagrodzenie na poziomie najniższego wynagrodzenia. Sąd przyjął kwoty wynagrodzenia wynikające z wariantu I. Podstawę prawną przyjęcia zarobków zastępczych stanowił § 10 ust. 2 rozporządzenia z 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jedn. Dz.U. z 1989 r., Nr 6 poz.11 ze zm.) mający zastosowanie na podstawie art. 194 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz.1383). W ocenie Sądu prawidłowo biegła przyjęła za podstawę zarobki samego odwołującego sprzed jego wyjazdu. Sąd wskazał, że zarobki zastępcze stanowią fikcję, mającą na celu ustalenie hipotetycznych zarobków ubezpieczonego, przy przyjęciu, że pracownik nie wyjechałby za granicę i pracowałby na takim samym stanowisku. Prawidłowe jest zatem założenie, że nie zarabiałby mniej, aniżeli przed wyjazdem. Za rok 1989 biegła wyliczyła podstawę na kwotę 4.271.222 zł, natomiast według organu rentowego należało przyjąć kwotę

wynikającą z Rp-7 w wysokości 4.117.314 zł. Różnica dotyczyła 153.908 zł. Była to kwota wykazana w kartotece pod kreską i zdaniem ZUS trudno domniemywać, czy dotyczyła ona roku 1989. Z opinii uzupełniającej biegłej wynikało, że uwzględniła tę kwotę, gdyż widniał przy niej na kartotece symbol (...) i biegła przyjęła, że jest to wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w grudniu 1989 r. Sąd podzielił ocenę biegłej. ZUS zgodził się z wyliczeniami biegłej dotyczącymi lat 1990 i 1991 Sąd także uznał te wyliczenia za rzetelne. W zakresie roku 1992 ZUS optował za przyjęciem kwoty 35.020.973 zł. Natomiast biegła wyliczyła za ten rok podstawę wariantowo. Było to spowodowane okolicznością, że na dole kartoteki za rok 1992 wykazano z opisem „za m-c XII + I” kwotę 20.551.200 zł. Zdaniem biegłej nie było możliwości ustalenia jaka kwota faktycznie dotyczyła grudnia 1992 r. a jaka stycznia 1993 r. Dlatego za grudzień 1992 r. biegła w I wariantcie przyjęła minimalne wynagrodzenie i wyliczyła podstawę wymiaru na 83.081.241 zł. Natomiast w II wariantcie biegła uwzględniła tę kwotę w całości przy wyliczeniach. Odwołujący świadczył pracę poza granicą od 18.05.1992 r. do 21.01.1993 r. Ustalając zatem wysokość wynagrodzenia za poszczególne miesiące tego okresu, biegła wzięła pod uwagę § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z tym przepisem podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych za granicą w polskich zakładach pracy stanowiła od 1 stycznia 1991 r. kwota zadeklarowana, za zgodą pracownika, przez zakład pracy, nie niższa od przeciętnego wynagrodzenia. Biegła uznała, że należało przyjąć kwoty, które widniały w kartotekach. Zdaniem biegłej kwoty te stanowiły zadeklarowaną podstawę wymiaru składek. ZUS optował za przyjęciem najniższej podstawy wymiaru składek. Sąd uznał wyliczenia biegłej uwzględniające zapisy w kartotekach odwołującego, jako przedstawiające jego rzeczywiste zarobki w tym okresie i przyjął w 1992 r. podstawę wymiaru kapitału w wysokości 83.081.241 zł. Natomiast za 1993 r. (do 31.05.1993 r.) – 22.882.400 zł. Mając powyższe na uwadze, Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przeliczył wartość kapitału początkowego odwołującego, ustalając, że podstawa wymiaru składek wynosiła: w 1975 r. – 34.187 zł, w 1981 r. – 79.390 zł, w 1982 r. – 109.000 zł, w 1983 r. – 120.390 zł, w 1984 r. – 126.900 zł, w 1989 r. – 4.271.222 zł, w 1990 r. – 19.383.005 zł, w 1992 r. – 83.081.241 zł i od 01.01.1993 r. do 31.05.1993 r. – 22.882.400 zł (pkt I wyroku). W pozostałych latach, niewymienionych w wyroku, Sąd w oparciu o wyliczenia biegłej przyjął taką samą podstawę wymiaru kapitału jak organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Sąd oddalił odwołanie w zakresie przeliczenia kapitału według najkorzystniejszego wariantu, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy.

Zaskarżając wyrok w części dotyczącej przeliczenia kapitału początkowego T. M. w zakresie ustalającym, że podstawa wymiaru składek w 1983 r. wynosiła 120.390 zł, w 1984 r. – 126.900 zł oraz w 1992 r. – 83.081.241 zł, zarzucił mu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 15 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 174 ust. 3 ustawy poprzez uznanie, iż ustalone przez Sąd wynagrodzenie z lat 1983, 1984 i 1992 stanowi podstawę wymiaru składek w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury oraz pominięcie przy rozstrzygnięciu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, w szczególności przepisu § 20,

2. naruszenie zasad prawa procesowego, tj.

- art. 233, art. 328 § 2 i art. 286 k.p.c. poprzez nierozważenie zebranego materiału dowodowego i niewyjaśnienie rozbieżności pomiędzy wynagrodzeniami odwołującego się z lat 1983-1984 wyliczonymi przez organ na podstawie przedłożonej dokumentacji, w tym angaży ubezpieczonego a wyliczeniami biegłej dokonanymi w oparciu o tę samą dokumentację, a także rozbieżności w wysokości wynagrodzenia za 1992 r., wyliczonego przez organ z uwzględnieniem zaświadczenia Rp-7 z 12 sierpnia 2016 r. wystawionego przez pracodawcę w oparciu o kartotekę zarobkową oraz wyliczeniami biegłej na podstawie angaży ubezpieczonego, co skutkowało brakiem jednoznacznych ustaleń w kwestiach spornych w uzasadnieniu wyroku.

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej przeliczenia kapitału początkowego za lata 1983, 1984 i 1992 poprzez ustalenie, że podstawa wymiaru składek wynosiła: w 1983 r. –

76.563 zł, w 1984 r. – 75.800 zł oraz oddalenie odwołania w części dotyczącej podstawy wymiaru składek za rok 1992. Wniósł ponadto o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

T. M. wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie i przeprowadził właściwą ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w myśl art. 233 § 1 k.p.c. Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy nie naruszył także wskazywanych w apelacji przepisów prawa procesowego - art. 328 § 2 i art. 286 k.p.c. a także - materialnego, w tym art. 15 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 174 ust. 3 oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń.

Bezspornie T. M. od 01.10.1970 r. do 31.05.1993 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w W.. W okresach od 14.03.1983 r. do 31.07.1984 r. oraz od 18.05.1992 r. do 21.01.1993 r. pracował na budowie eksportowej w (...)

Sąd Okręgowy, celem obliczenia wartości kapitału z uwzględnieniem zarobków jakie T. M. uzyskiwał w okresie zatrudnienia od 01.10.1970 r. do 31.05.1993 r. pozyskał jego akta osobowe, karty wynagrodzeń (zachowały się one jedynie za okresy: 1973-1975 i 1985-1993) oraz kartotekę z wykazaniem wynagrodzeniem dewizowym za okres pracy eksportowej w latach 1983 – 1984. Następnie, celem ustalenia wysokości przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za poszczególne lata, dopuścił dowód z opinii biegłej ds. rachunkowości. Biegła sporządziła opinię w oparciu o ww. dokumenty. Za lata, za które nie zachowały się karty wynagrodzeń, ustaliła wysokość zarobków T. M., na podstawie informacji zawartych w jego aktach osobowych.

Organ rentowy w apelacji zakwestionował przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji, w oparciu o opinię biegłej sądowej, podstawy wymiaru składek za lata: 1983 - w wysokości 120.390zł, 1984 – w wysokości 126.900zł i 1992 - w wysokości 83.081.241 zł.

Jeśli chodzi o okres pracy wnioskodawcy za granicą w latach 1983 – 1984, to kwestię ustalenia dla pracownika wynagrodzenia do ustalenia podstawy wymiaru składek reguluje § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jedn. Dz.U. z 1989 r., Nr 63 poz.11 ze zm.), mający zastosowanie na podstawie art. 194 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1383). § 10 pkt 2 stanowi, że jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się okresy tego zatrudnienia jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r. – kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Biegła sądowa obliczyła wynagrodzenie należne wnioskodawcy w latach 1983-1984 w dwóch wariantach. W I wariantcie opinii biegła przyjęła, że za okres pracy T. M. w (...) należy jako wynagrodzenie zastępcze przyjąć wynagrodzenie na poziomie jakie uzyskiwał przed wyjazdem za granicę, tj. jakie uzyskiwałby gdyby nie wyjechał za granicę i pozostał na tym samym stanowisku. Biegła założyła, że gdyby wnioskodawca nie wyjechał do (...), to nie zarabiałby mniej niż przed wyjazdem. Według biegłej tak obliczone wynagrodzenie najwierniej odzwierciedlało wynagrodzenie wnioskodawcy.

W II wariantcie biegła przyjęła wynagrodzenie na poziomie najniższego wynagrodzenia.

Według ZUS podstawa wymiaru składek obliczona według wariantu I opinii biegłej za 1983 r. – 120.390 zł i 1984 r. – 126.900 zł, została zawyżona. Należałoby ją obliczyć za rok 1983 poprzez zsumowanie wynagrodzenia

uzyskanego według angaży 24.828 zł i minimalnego wynagrodzenia 51.735 zł, łącznie 76.563 zł. Natomiast za rok 1984 poprzez zsumowanie wynagrodzenia uzyskanego według minimalnego wynagrodzenia - 54.000 zł (od 1.01.1984 r. do 31.10.1984 r.) i angaży - 21.800 zł (od 1.11.1984 r. do 31.12.1984 r.), łącznie 75.800 zł.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, metoda proponowana przez ZUS nie jest zadowalająca i rzetelna. Należy wziąć pod uwagę, że wnioskodawca poza wynagrodzeniem zasadniczym otrzymywał ponadto dodatki funkcyjny, stażowy (10% wynagrodzenia zasadniczego) oraz rekompensatę pracowniczą za każdy miesiąc kalendarzowy w stałej wysokości (k. 89 opinii). Szczegółowe wyliczenie wynagrodzenia za lata 1983 - 1984 z rozbiciem na poszczególne miesiące biegła przedstawiła na k. 52 - 53 opinii.

Z tych względów Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, który przyjął, że wysokość przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za lata 1983 i 1984 należy obliczyć poprzez odniesienie się do wynagrodzenia według angaży wnioskodawcy przed wyjazdem za granicę.

Wbrew zawartym w apelacji zarzutom, obliczenie podstawy wymiaru składek według wariantu I opinii (zgodnie z sugestią biegłej) było właściwe (k. 37 opinii). Biegła wzmocniła swoje stanowisko powołując się na orzecznictwo sądów powszechnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 9.01.2014 r. sygn. akt III AUa 564/13, Lex na (...)) i Sądu Najwyższego wyrażone m.in. w uzasadnieniu wyroku z 9.01.2012 r. sygn. akt II UK 74/11 (Lex nr 1230279).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego metoda proponowana przez biegłą była sprawiedliwa, bowiem wnioskodawca bezspornie przed wyjazdem za granicę nie otrzymywał minimalnego wynagrodzenia za pracę. Poza tym z pewnością jego wynagrodzenie w okresie zatrudnienia za granicą było większe aniżeli sprzed wyjazdu, bowiem inaczej wyjazd nie byłby dla niego opłacalny. Ponadto z akt osobowych T. M. nie wynika aby zostały mu wypowiedziane warunki zatrudnienia w kraju.

Natomiast jeśli chodzi o rok 1992 r., to kwestię obliczenia wynagrodzenia do ustalenia podstawy wymiaru składek dla pracownika zatrudnionego za granicą reguluje § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (tekst jedn. Dz. U. z 1993 r., Nr 68, poz. 330). Przewiduje on, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych za granicą w polskich zakładach pracy stanowi od 1 stycznia 1991 r. kwota zadeklarowana, za zgodą pracownika, przez zakład pracy, nie niższa od przeciętnego wynagrodzenia.

Niewątpliwie w aktach osobowych i innej dostępnej dokumentacji nie ma pisemnej zgody T. M. odnośnie wysokości zadeklarowanej podstawy wymiaru składek.

Sąd Okręgowy przyjął, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1992 stanowi kwota 83.081.241 zł, według wariantu I opinii biegłej sądowej. Wysokość tego wynagrodzenia została oparta na wpisach na kartach płac i uzupełnionych w pozostałych miesiącach na podstawie angaży. Na wysokość wynagrodzenia składa się wynagrodzenie w wysokości 79.991.241 zł, zawierające wynagrodzenie zasadnicze, dodatki za wysługę lat, dodatki finansowe/wyrównanie płac, U (...), dodatki za prowadzenie pojazdu, wynagrodzenie chorobowe. Natomiast za grudzień 1992 r. biegła przyjęła minimalną podstawę wymiaru 3.090.000 zł. Szczegółowe wyliczenie wynagrodzenia za rok 1992 r. z rozbiciem na poszczególne miesiące biegła przedstawiła na k. 55 opinii.

ZUS w apelacji domaga się przyjęcia wynagrodzenia według wariantu II opinii biegłej, tj. 35.020.973 zł. Na wynagrodzenie według wariantu II składa się wynagrodzenie 15.623.941 zł – wskazane w Rp-7, wystawionym przez Ministerstwo Skarbu Państwa z 12.08.2016 r., wyliczone za okres od 1.01.1992 r. do 15.05.1992 r. oraz 19.397.032,26 zł - przeciętne wynagrodzenie za okres pracy na budowie eksportowej, wyliczone w oparciu o § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wynagrodzenie obliczone przez biegłą za rok 1992 r. według wariantu I opinii jest bardziej adekwatne aniżeli według wariantu II opinii.

Zawarte w apelacji zarzuty organu rentowego odnośnie nieprawidłowych wyliczeń biegłej zawartych w wariancie II opinii pozostają bez znaczenia, skoro wysokość podstawy wymiaru składek za rok 1992 została przyjęta przez Sąd pierwszej instancji, w oparciu o wynagrodzenie obliczone w wariancie I opinii biegłej.

Wbrew zawartym w apelacji twierdzeniom, biegła nie uzyskała podobnego wyniku finansowego przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia w dwóch wariantach. Według wariantu I wysokość wynagrodzenia wyniosła 83.081.241 zł a według wariantu II, według stawek minimalnych – 35.020.973 zł.

Zdaniem Sądu opinia i obliczenia biegłej odnośnie wysokości wynagrodzenia za okres od 1.01.1992 r. do 15.05.1992 r. są bardziej przekonujące aniżeli wynagrodzenia za ten okres wykazanego przez Ministerstwo Skarbu Państwa w zaświadczeniu Rp-7 z 12.08.2016 r. Przede wszystkim zaakcentować należy, że biegła jest specjalistką wysokiej klasy z zakresu rachunkowości, byłym rewidentem. Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie kwestii finansowo – księgowych. Zaświadczenie Rp-7 niewątpliwie jest ważnym i podstawowym dokumentem wskazującym na wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, jednak nie jedynym środkiem dowodowym i z pewnością zapis zawarty w § 20 pkt 1 rozporządzenia nie oznacza, że jest to dokument niewzruszalny.

Zaświadczenie Rp-7 z 12.08.2016 r nie pochodzi od pracodawcy. Zostało wystawione przez Ministerstwo Skarbu Państwa na podstawie kartotek zarobkowych i akt osobowych przekazanych do Archiwum Ministerstwa Skarbu Państwa przez zakład pracy P.I.P. (...). Według tego zaświadczenia wnioskodawca za rok 1992 uzyskał wynagrodzenie 15.623.941 zł

Należy podkreślić, że zaświadczenie to nie zostało wydane bezpośrednio po odbyciu przez T. M. zatrudnienia. Różni się od poprzednio wystawionych zaświadczeń Rp-7 z 28.06.2002 r. oraz z 13.11.2015 r., które zgodnie z wyjaśnieniami ministerstwa (informacje/uwagi w zaświadczeniach, pismo Ministerstwa Skarbu Państwa z 12 sierpnia 2016 r. – akta ZUS), również wystawiane były na podstawie kartoteki zarobkowej za rok 1992.

Z opinii biegłej sądowej wynika natomiast, że zgodnie z § 55a rozporządzenia przy ustalaniu za okres od 1 stycznia 1992 r. do 31 maja 1992 r. kwoty podstawy wymiaru składek, której wysokość w myśl § 9 jest uzależniona od przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, za wynagrodzenie należałoby przyjąć 2.190.000 zł (2.190.000 zł X 5 = 10.950.000 zł). Natomiast za okres od czerwca do grudnia 1992 r. dołączone kartoteki wykazują kwoty płacy brutto. Zdaniem biegłej kwoty te należało przyjąć jako zadeklarowaną podstawę wymiaru składek za wnioskodawcę. Za grudzień 1992 r. należało przyjąć minimalną podstawę wymiaru 3.090.000 zł a za okres od czerwca do grudnia 1992 r. należało pominąć kwotę 20.551.200 zł (kwota wpisana w dole kartoteki „za m-c XII + I”). Zatem wynagrodzenie brutto wyniosło 64.367.300 zł. Kwoty wskazane w poszczególnych miesiącach zatrudnienia na budowie eksportowej były nie niższe od przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe wyliczenie wynagrodzenia za rok 1992 r. z rozbiem na poszczególne miesiące biegła przedstawiła na k. 55 opinii.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wyliczenia biegłej nie budzą wątpliwości. W zastrzeżeniach do tych wyliczeń organ rentowy nie przedstawił zarzutów, uwag co do konkretnych kwot przyjętych przez biegłą, które składają się na to wynagrodzenie. Dlatego też Sąd Apelacyjny uznał, że prawidłowo Sąd pierwszej instancji ustalając wysokość wynagrodzenia za rok 1992 oparł się na obliczeniach biegłej przedstawionych w wariancie I opinii.

Z tych też względów, na mocy art. 385 k.p.c., apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.